

dit nestandardní jedinci s hrubými vadami. Pro začínající chovatele to zprvu bývá zklamání, ale je třeba být trpěliví a z chovu důsledně vyřazovat nestandardní jedince. S dalšími generacemi pak budou hrubé vady ubývat.

Nejčastější vady

U bílých peruánců se setkáváme s lehkými, ale také i hrubými vadami, které čas od času chovatele potrápí. Mírná asymetrie rozet, kdy jedna rozeta je mírně výše či níže posazená (rozety tedy nejsou ve stejné rovině), bývá nejčastěji zaznamenávanou vadou. Abychom tento problém správně určili, je třeba si morče položit na rovný povrch a srovnat správně zadní končetiny. Pokud chovatel tento jev zpozoruje u novorozelých jedinců, je dobré před vyřazením mláděte z chovu vyčkat, protože rozety se mohou růstem ještě srovnat. Po 2 měsících od narození je ale postavení rozet již definitivní. Mírná asymetrie rozet je lehká vada. Morče s takovou vadou je možné si ponechat v chovu, zaregistrovat jej a případně i vystavovat na výstavách. Dalším problémem s rozetami bývá výskyt jedné rozety navíc. Tato rozeta navíc se často objeví na bocích morčete a je patrná ihned při narození. V takovém případě je vhodné morče vyřadit z chovu a nabídnout ho k prodeji jako mazlíka, jelikož dle standardu je rozeta navíc hrubou vadou.

Čas od času se mohou v srsti objevit různé pěšiny nebo hřebeny. Pěšiny bývají na bocích a hřeben na hřbetu morčete, a to zejména v bederní části. Tyto vady jsou dle standardu hrubé a jedince z chovu opět vyřazujeme. U těchto vad bývá problém s tím, že jakmile morčeti naroste dlouhá srst, tak se vady v srsti „ztratí“. Někteří chovatelé bohužel i takováto morčata v dospělosti nabízejí jako standardní, protože na nich pěšina v srsti či hřeben nejsou vidět. Že takováto morčata na našich výstavách (na rozdíl od zahraničních) téměř nevidíme, přisuzují hlavně tomu, že náš český standard je jeden z nejpřísnějších.

U některých starších zvířat byla vypořezovaná „tmavá maska“ na hlavě. Tako-

vé morče má našedlé až nahnědlé chlupy okolo nosu, očí a uší. Zejména se to děje u starších zvířat, jež měla v předcích morčata v barvě čokoládová nebo čokoládová v kombinacích. Morčata s tmavou maskou si v chovu ponechat můžeme, jelikož se tato vada vyskytuje až ve starším věku, kdy morče s dlouhou srstí jako je peruáncem již nevystavujeme. Mláďata po takovýchto jedincích jsou zcela bez tmavé masky. Ta se může případně vyskytnout opět až ve starším věku morčete, ale není to pravidlem.

Chov v ČR

V Česku se peruánci chovají více než 20 let. Typově pěkní jedinci se tady samozřejmě začali objevovat později. V roce 2007 importovali čeští chovatelé první bílé peruánce z Německa a Rakouska. Položili tak základy chovu této variety u nás. Od té doby se bílí peruánci začali objevovat na výstavách, kde zaujali více chovatelů i přesto, že udržet čisté bílé zvíře není jednoduché. Během dalšího desetiletí se objevilo v Česku několik chovatelů, kteří měli menší chovné skupiny s cca 10 zvířaty a své odchovy prezentovali i na výstavách. Zde nelze nezmínit chovatele Petra Tejmila (CHS Westminster), který měl v letech 2007–2012 chovnou skupinu bílých peruánců čítající kolem 100 jedinců. Sám jsem si ve svých chovatelských začátcích v roce 2009 z Petrova chovu pořídil několik morčat. Společně s dalšími bílými peruánci mi pomohli vytvořit chovnou základnu a odchovat tak první vlastní bílé peruánce nesoucí jméno mé chovatelské stanice Queen Madonna. Aktuálně je v Česku chovatelů bílých peruánců velmi poskrovnu. Mají ve svých chovech menší skupinky a Queen Madonna, čítající chovnou skupinu kolem 50 jedinců, je v současnosti největší CHS bílých peruánců v Česku.

I přesto, že toto plemeno – z důvodů plemenných specifíků i náročnosti udržet bílou opravdu bílou – patří k těm složitějším, tak doufám, že se i nadále budou bílí peruánci na výstavách objevovat a zaujmou další chovatele, tak jako mne před 10 lety.

Text a foto Ing. MILAN ŠKODA

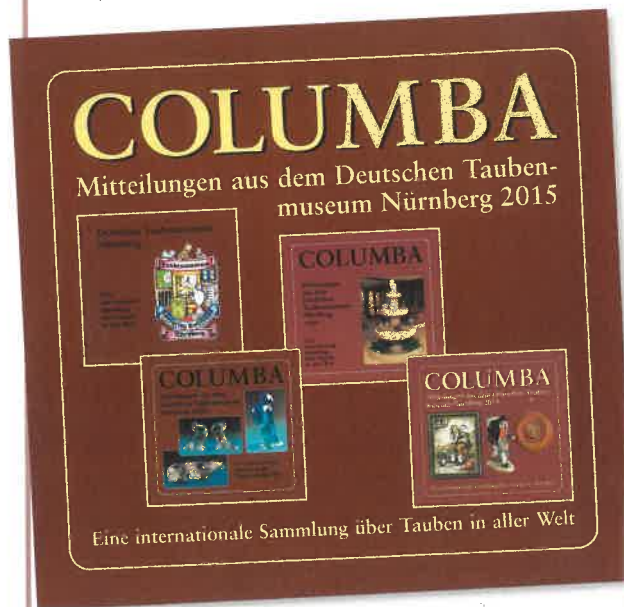
Lehké a hrubé vady plemene peruánc dle českého standardu plemen a barevných rázů morčat, verze k 1. 7. 2019

Lehké vady	Hrubé vady
Mírně kratší srst	Výrazně krátká srst
Mírně větší středové body rozet	Kulatá korunka na čele
Mírně výše posazené rozety	Chybějící nebo přebývající rozety
Mírná asymetrie rozet	Špatně tvarované rozety
Kratší pony	Výrazně větší středové body rozet
Kratší licousy	Vysoko posazené rozety
Mírná příměs chloupků jiné barvy	Výrazná asymetrie rozet
	Výrazně krátká pony
	Výrazně krátké licousy
	Výrazná příměs chloupků jiné barvy

V uplynulých čtyřech dílech tohoto seriálu jsme si přiblížili objekty sběratelství, související přímo s výstavní činností a soutěžením z toho vyplývajících. V tomto a dalších dílech se budeme zabývat ostatními segmenty holubářského sběratelského žánru. A jde o neuvěřitelně pestrou škálu různých předmětů a písemností.

V tomto dílu sběratelského seriálu si přiblížíme holubářské ročenky a klubové „zpravodaje“. Holubářské klubové ročenky mají v Evropě více než stoletou tradici a jsou zároveň i cenným zdrojem informací jak o vývoji příslušného plemene, tak i o kvalitě a úrovni spolkového života na příslušném teritoriu. Ročenky a klubové „zpravodaje“ vydávaly převážně speciální kluby jednotlivých plemen, méně často pak i jednotlivé národní svazy. Ročenky jsou vedle holubářských publikací a odborných časopisů a katalogů z výstav také nejčastějším tištěným holubářským sběratelským artiklem.

Za kolébkou holubářských ročenek a mnohdy nepravdivých klubových informací můžeme považovat Německo, kde již v devatenáctém století byl spolkový život ve všech oblastech drobnochovatelství na nejvyšší úrovni v Evropě. Podobná byla situace i v Anglii a Francii. Shodou okolností šlo o tři nejvyspělejší a nejbohatší státy v Evropě. Nešlo o náhodu, vydavatelská činnost byla vždy technicky náročná a vyžadovala i nemalé finanč-

Eine internationale Sammlung über Tauben in aller Welt

45 Jahre
Brünner-Kröpfer-aktuell

Brünner Kröpfer
Rasse des Jahres 2001

aktuell 2019

Club der Brünner-Kröpfer-Züchter von 1910

1 Setkání v holubím muzeu v Norimberku – zleva Erwin Sedlmeier, Ing. Tomáš Soušedík a Prof. Dr. Axel Sell

Holubářské sběratelství

V. část

ní zdroje. Spolkový život holubářské komunity vzniknul v dnešní podobě v západní Evropě a po řadu let se postupně rozšiřoval napříč Evropou na východ kontinentu. Na území Čech a Moravy se spolkový život na úroveň v Německu dostal o přibližně dvě desetiletí později. Není také náhodou, že největší sbírka ročenek a klubových zpravodajů je v norimberském holubím muzeu.

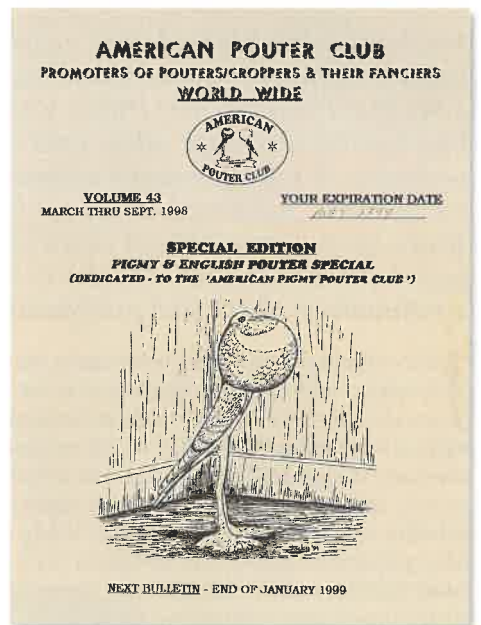
Německé holubí muzeum v Norimberku (Deutsches Taubenmuseum Nürnberg), mimo to že dnes vlastní největší sbírku všech představitelných holubářských tiskovin včetně ročenek a zpravodajů, je samo také vydavatelem populární ročenky s názvem COLUMBA už po tři desetiletí. Tato populární ročenka je známá v celém holubářském světě, má stále stejný čtvercový formát a hnědou obálku. Je cenným zdrojem informací právě o holubářském sběratelství a publikují v ní přední němečtí i zahraniční odborníci, jako Christian Reichenbach (bývalý šéfredaktor ikonického časopisu Geflügel-Börse), prof. Dr. Joachim Schille, Werner Zahn, Günter Stach, prof. W. F. Hollander (USA), Erwin Sedlmeier, Erich Müller, Gerhard Lindner a další. V roce 2003, když bylo kulaté výročí českého malíře pražských rejdičů Oldřicha Svobody, byl do této prestižní ročenky vybrán i můj článek o našem malíři dvacátého století pod názvem „Oldřich Svoboda – der Maler Prager Tümmeler“. Do ročenky COLUMBA jsem se dostal ještě i v roce 2015, kdy ročenka slavila dvacáté výročí a byla celá věnována článkům o muzeu, uveřejněných v zahraničí, několik z nich bylo vybráno z těch, kde jsem byl autor. To se opakovalo i v roce 2016.

Druhou nejznámější německou ročenkou, která je vydávána klubem chovatelů brněnských voláčů, je ročenka Brünner Kröpfer aktuell, jejímž otcem i duší v jedné osobě byl Wolfgang Schreiber z Bavorska. Tato ročenka se stala postupně předlohou a vzorem pro celou řadu německých i zahraničních holubářských speciálních klubů. Vyniká kvalitou barevných fotografií brněnských voláčů doslova z celého světa a také kvalitou redakčního zpracování. Jsou zde informace o akcích klubu, o jeho jednotlivých funkcionářích i členech, o problematice šlechtění BV

a je zde také vkusná inzerce jednotlivých členů. To vše je zásluha W. Schreiberova a věřím, že i jeho nástupci budou ve vydávání ročenky pokračovat.

Samozřejmě i řada dalších německých klubů má nebo měla kvalitní ročenky nebo zpravodaje, na příklad klub chovatelů štajgrů, klub chovatelů francouzských voláčů a řada dalších. Podrobněji se jimi zabývat je mimo možnosti rozsahu tohoto seriálu.

Mimo Evropu je nejvyspělejší spolkový život v USA a tomu odpovídá i úroveň tiskovin o holubech. Pro velké vzdálenosti má americké holubářství trochu jinou strukturu než v Evropě, vše spočívá na činnosti speciálních klubů. V devadesátých letech dvacátého století byl jedním z největších klubů Americký klub chovatelů voláčů (American pouter club), který sdružoval členy z USA, Kanady a Mexika a z Evropy zde bylo členů několik Britů, Němců a Holanďanů, v té době jsem byl také přijat za člena. Klub vydával i několikrát do roka zpravodaj, kde každé číslo bylo věnováno jinému plemeni voláčů. Měl jsem také tu čest zde publikovat texty a fo-

tografie o českém stavákově. Hybnou silou klubu i zpravodaje byl R. Duckett, po jeho odstoupení činnost klubu dosti utrpěla.

Na české ročenky a zpravodaje se podíváme v další části tohoto seriálu.

Text a foto Ing. TOMÁŠ SOUŠEDÍK

